

เอกสารอ่านประกอบหลักสูตรการเขียน
โครงการเพื่อครูภาษาไทยในโรงเรียนพระปริยัติธรรม
สถาบันภาษาไทยสิรินธร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1
ทำไมต้องเขียน

มนุษย์เป็นสัตว์สังคม การอยู่ร่วมกันในสังคมก็ต้องมีการสื่อสารกันด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการใช้อวัยวะหรือส่วนต่าง ๆ ในร่างกายของมนุษย์เอง เช่น การสื่อสารด้วยภาษาท่าทาง หรือการใช้อุปกรณ์อื่น ๆ เช่น การใช้แสง ตัวอย่างเช่น ไฟกระพริบบอกให้ระวัง การใช้สี ตัวอย่างเช่น ควันสีแดง แสดงการขอความช่วยเหลือ หรือการใช้สัญลักษณ์ธง บอกให้หยุด แต่การสื่อสารที่มนุษย์ใช้มากที่สุดก็คือ การใช้ภาษาพูด ซึ่งอาศัยปากและอวัยวะอื่นในปากและช่องคอในการเปล่งเสียงเป็นภาษาพูดต่าง ๆ นอกจากภาษาพูดแล้ว มนุษย์ยังใช้ภาษาเขียนในการสื่อสารอีกด้วย

ภาษาพูด-ภาษาเขียน

ภาษาเขียนเกิดหลังจากภาษาพูด มีการศึกษาวิวัฒนาการของตัวเขียน จากตัวอักษรภาพมาเป็นตัวอักษรที่อยู่ในระบบตัวอักษร ซึ่งแทบไม่มีร่องรอยของการพัฒนาการมาจากอักษรภาพเลย วิวัฒนาการดังกล่าวนี้ใช้เวลานานมาก

ในปัจจุบันมีตัวอักษรอยู่หลายแบบ แบบที่ใช้กันมาก คือ แบบตัวอักษรแทนเสียง เช่น ระบบตัวอักษรภาษาไทย ระบบตัวอักษรภาษาอังกฤษ ตัวอย่างเช่น คำว่า “มา” ในภาษาไทย ประกอบขึ้นด้วยเสียง ม ซึ่งเป็นพยัญชนะ เสียง อา ซึ่งเป็นสระ และเสียงวรรณยุกต์สามัญซึ่งไม่มีรูป เมื่อเราเขียนคำว่า “มา” จะเห็นว่า มีรูปปรากฏแทนเสียงเพียง 2 ตัว คือ ม- และ -า แต่ถ้าเราเขียนคำว่า “ม้า” ก็จะมีรูปปรากฏแทนเสียงครบทั้ง 3 รูป คือ ม- ๒-า

ระบบตัวอักษรนี้ยังมีวิธีการเขียนไม่เหมือนกัน คือ เรียงตัวอักษรจากซ้ายไปขวาหรือขวาไปซ้าย เรียงตัวสระก่อนพยัญชนะหรือหลังพยัญชนะ ในภาษาไทย เราเรียงสระไว้ หน้า หลัง บน และล่าง พยัญชนะ

นอกจากนี้ ยังมีบางภาษาที่ไม่ได้ใช้ระบบตัวอักษรแทนเสียง แต่ใช้ระบบตัวอักษรหนึ่งตัวแทนหนึ่งพยางค์ หรือหนึ่งคำ เช่น ภาษาจีนใช้ตัวเขียนหนึ่งตัวแทนคำหนึ่งคำ ตัวอย่างเช่น 大 แทนเสียงคำว่า dà แปลว่า ใหญ่

หากเราพูดถึงความแตกต่างระหว่างภาษาพูดกับภาษาเขียนที่นอกเหนือจากเสียงกับตัวอักษรแล้ว ภาษาพูดก็ยังต่างจากภาษาเขียนในรูปแบบการสื่อสาร ในการใช้ภาษาพูดเรามักเห็นตัวผู้พูด และสิ่งสำคัญ คือ มีการโต้ตอบกันทันทีทันใด หากฟังไม่ชัดเจนหรือไม่เข้าใจ เราก็สอบถามได้ทันที หรือหากเราเห็นผู้ฟังแสดงท่าทีที่ไม่เข้าใจ เราก็พูดซ้ำหรืออธิบายเพิ่มเติม แม้ในการพูดจะเกิดความไม่เข้าใจกันบ้าง แต่หากเปรียบเทียบกับภาษาเขียน เราจะเห็นว่า การเขียนเป็นการสื่อสารฝ่ายเดียว ผู้เขียนไม่สามารถโต้ตอบกับผู้อ่านขณะนั้นได้ หากเขียนไม่ชัดเจน ผู้อ่านก็อาจไม่เข้าใจหรือเข้าใจผิด สารที่ส่งถึงผู้อ่านก็อาจไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของผู้เขียน อย่างไรก็ดี ภาษาเขียนก็มีข้อดีเพราะไม่ต้องอยู่ใกล้กัน ไม่ต้องใช้เสียงก็สามารถสื่อสารกันได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่เทคโนโลยีการสื่อสารข้อมูลผ่านสัญญาณอินเทอร์เน็ต สะดวกและรวดเร็ว ทำให้เราติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ทั่วทุกมุมโลก นอกจากนี้ ยังใช้เป็นหลักฐานและเก็บไว้ได้นานกว่า ในสมัยอดีตที่ยังไม่มีการบันทึกเสียง หลักฐานจากการเขียนเป็นประโยชน์มาก กล่าวได้ว่า ภาษาเขียนเป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ อารยธรรม และความเจริญของมนุษย์

สรุปก็คือ ภาษาเขียนกับภาษาพูดเป็นวิธีการสื่อสารที่สำคัญเท่ากัน

ทำไมจึงเขียน?

เราเขียนเพราะเราอยากจะสื่อเรื่องราวหรือความคิดของเราให้คนอื่นรู้โดยไม่จำกัดเวลา กล่าวคือ เมื่อใดเรามีเวลาหรืออยากจะรู้ความคิดของเรา เขาก็เพียงแต่อ่านข้อเขียนของเรา พูดง่าย ๆ ก็คือ เราเขียนเพราะเราอยากจะบอกอะไรสักอย่างให้คนอื่นรู้ หรือบางครั้งผู้เขียนก็เขียนสิ่งที่ไม่ได้ต้องการให้คนอื่นอ่าน แต่เขียนให้ตนเองอ่านเพื่อทบทวนความจำ

สรุปได้ว่า เราเขียนเพราะเรามีจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ในการเขียน เราอาจเขียนเพื่อเตือนความจำของตนเอง หรือเขียนถึงใครสักคน และใครคนนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นคนที่เรารู้จัก อาจอยู่ใกล้หรือไกลจากเรา เขียนถึงคนคนเดียวหรือหลายคน และจะสื่อสารกับเขาในเวลาใดก็ได้ที่เขาอ่านงานเขียนของเรา

เนื่องจากเราเขียนเพื่อสื่อความคิดและเรื่องราวต่าง ๆ ภาษาเขียนจึงเกี่ยวเนื่องหรือสะท้อนวิถีคิดและความเชื่อของผู้เขียนด้วย